

Meri wusara ukwu Jizos n'ukwu?

Meri, onye a na-akpo Magdalene, abughị nwanne nwanne Lazaros. Naanị ihe anyị nwere gbasara Meri Magdalin bụ na onwepurū mmụọ ojoo na o nọ ya n'oge akpogidere Jizos n'obe na mbilite n'onwu, soro nne ya, Mary.

Meri wusara ukwu Jizos n'ukwu?

Nkowa nke onye ozioma João

Onye nkwusa ozioma ahu bu John na-akuko na Jisos, ubochi isii tupu ememe ngabiga ahu, gara obodo Betani, obodo Lazaros, onye nwuru anwu ubochi ano, onye Jisos kpolitere n'onwu (Jon 12: 1).

A na-enye nri abali ma, dika o na-eme, Mata jere ozi okpokoro, nke ndi no na Jizos na Lazaros na ndi ozo (Luk 10:40; Jon 12: 2)

N'oge ufodu, n'oge nri anyasi, n'ihu ndi na-eso uzọ, Meri weere mmanu a na-ete nard di ocha di oke onu ahia, wee tee ukwu Jizos. Mgbe ahụ, o gara ihicha ukwu Jizos na ntutu isi ya, nke mere na ulọ ahụ na-esi isi uto na isi mmanu otite (John 12: 3).

Onye a bu Meri ahụ nke guzo n'akuku ukwu Jizos ige nti n'ozizi ya, ebe Mata na-elekota oru ulọ (Jon 11: 2; Luk 10:42).

Nkwa nke ndi ozi ozioma Mateus na Marcos

Ndi nkwa ozioma bu Matiu na Mak koru akuko yiri nke a, nke metutara nwaanyi wusara mmanu na-esi isi utu, ihe omume yiri nke Meri, nwanne Lazaros mere, n'agbanyeghi nke a, nwanji a wusara nard n'isi Jizos ma were ntutu isi ya kpoo ya.

Onye nkwa ozioma Mark weputara ihe omume n'oge dika abali abuo tutu Asta, na ma Matiu ma Mak choputara ebe ahu dika ulo Simon onye ekpenta (Mak 14: 1-3; Mt 26: 6-7).

N'adighi ka Jon, ndi na-ezisa ozi oma bu Matiu na Mak edeghi aha nwanji ahụ, nke na-egosi na o bu onye obia n'etiti ndiozi, ebe o bu na onye o bu la maara Lazaros na umunne ya ndi nwanji abuo, bu Mata na Meri.

Knowingmara onye onye ahụ bu maobu mmekorita ya na onye ozo, nke a maara nke oma, na-eme ka ndi na-ako akuko ahụ ghara ichefu idebanye aha onye ahụ. Onye nkwa ozioma ahu ekwughi aha nwanji Sameria, n'ihia na o sitere na ndi na adighi ekwurita okwu na ndi Ju, obu nwanji na onye mba ozo, ya mere, ndi neso uzo ya adighi nso ya. Ihe e jiri mara nwanji ahụ bu mmalite ya, Sameria, na esemokwu di n'etiti ndi Sameria na ndi Juu, ihe ndi di oke mkpa maka akuko ahụ (John 4: 7).

Akwukwo nke onye ngbasa ozioma Lucas

Luk koru ihe ozo merenu gbasara Jizos na otu nwaanyi onye Farisii koru ya ka o bia rie nri. Mgbe Jizos noduru ala na tebul, otu nwanji biaruru nso, onye bere akwa, jiri anya mmiri suo ukwu Jizos ma jiri ntutu ya hichaa ukwu ya; wee susuo Jizos onu ma tee ya mmanu n'ukwu di n'ime aria ahụ (Luk 7: 37-38).

Mgbe onye Farisii ahụ hụrụ ihe a, o tamuru ntamu, na-asị: “Ọ bụrụ na ọ bụrụ onye amụma, ọ gaara ama onye nwanyị na nwanyị meturụ ya aka, ebe ọ bụ onye mmehie” (Luk 7:39). Onye Farisii ahụ maara nwanyị ahụ ma kpọọ ya dị ka onye mmehie, mana onye nkwusa ozioma ahụ bụ Lucas amaghị ya, aha ya agaghikwa adi mkpa, ebe ọ bụ na ya na ndị ọhụụ Agba Ọhụrụ ndị ọzọ enweghị mmekọrịta.

Ozioma Synoptic

Ihe a pụrụ ihu n'igụ ozioma ndị ahụ bụ na, ụbọchị isii tupu ememme ngabiga ahụ, Meri, nwanne Lazaros, n'obodo Betani, n'oge nri anyasị, tere ụkwụ Jizos mmanụ ma jiri ntutu ya hichaa ha. Mgbe e mesiri, nwanyị ọzọ, onye a na-ekpugheghị aha ya, n'ụlọ Saimon onye ekpenta ahụ, wusara otu ihe nsure oku ahụ n'isi Jizos, wee tee ya mmanụ (Mt 26: 7 na 12; Mak 14: 3 na 8).

N'akụkọ nke ndị na-agbasa ozioma Matiu na Mak, Jizos nọ na Betani, n'ụlọ onye ekpenta ahụ bụ Saimon, mgbe otu nwanyị wusara karama mmanụ dị oke ọnụ n'isi. Ihe nwanyị ahụ mere kpasuru ndị na-eso ụzọ ya iwe, ha kwuru na senti ahụ dị oke ọnụ ma na a ga-enye ya ndị ogbenye. Jisos baara ndi neso uzo ya mba, gosi iwu ahu (Dt 15:11), na omume nke nwanyị ahu bu nnabata nke onwu na ili ya, na aga akuko ihe omume ahu ebe obula a mara okwa ozioma (Mt 26: 10-13; Mak 14: 6-9).

John, n'Ozioma ya, na-akọ na ihe ahụ mere na Betani, ụbọchị isii tupu Ista, na Lazaros nọ ya. Ọ rụturu aka na Meri na-ewere mmanụ otite ahụ wee tee ụkwụ Jizos, na-ehicha ntutu ya, ebe Marta na-eri nri na tebụl, nke na-egosi na nri abali bụ n'ụlọ Lazaros.

Meri, onye a na-akpọ Magdalene, abughị nwanne nwanne Lazaros. Naanị ihe anyị nwere gbasara Meri Magdalin bụ na onwepuru mmụọ ojọọ na ọ nọ ya n'oge akpogidere Jizos n'obe na mbilite

n'ọnwụ, soro nne ya, Mary.

“Ma ụfọdụ ụmụ nwanyi ndi a gworo oria ndi mmuo ojoo na oria, Meri, onye a na-akpo Magdalene, onye mmuo ojoo asaa si n'ahu ya puta” (Luk 8: 2).

Meri Magdalin abughikwa nwanyi na-eme mmehie nke ji anya mmiri ya saa ukwu Jizos n'ulo onye Farisii ahụ, di ka onye nkwusa ozioma bu Luk si koo. Enweghi ntoala Akwukwo Nso maka itule Mary Magdalene di ka nwanyi akwuna ma o bu onye mmehie ma o bu, di ka nwanne nwanyi Lazaros.

St. Gregory the Great, onye diri ndu ihe foro nke nta ka o buru afo 1500, bu onye gosiputara n'uzo na-ezighi ezi Meri Magdalene di ka “onye mmehie” nke Luk 8, amaokwu 2, na otu Meri nke Betani, nwanne nwanyi Lazaros.

Di ka Marias

Onye nkwusa ozioma John mere ka o doo anya na nwanyi ahụ tere mmanu Kraist manu na Betani n'oge nri anyasi bu Meri, nwanne nwanyi Lazaria (Jon 11: 2). O yikarighi ka onye nkwusa ozioma ahụ hiero uzo banyere onye onye tere ukwu Kraist mmanu ma jiri ntutu ya hoo, di ka o maara ha abuo: Meri, nwanne Lazaros na Meri Magdalin, ya mere, o putara na nwanyi tere ukwu Jizos ukwu bu o bughị Meri Magdalin.

Onye na-ezisa ozi oma bu Lucas, mgbe o kochara akuko banyere nwanyi ahụ, n'ulo ndi Farisii, jiri anya mmiri saa ukwu Jizos ma were ntutu isi ya hichaa ha, na-ezo aka na Meri Magdalin di ka onye na-eso uzo Jizos, ya na umu nwanyi ndi ozo. Ya mere, onye nkwusa ozioma bu Lucas maara Meri Magdalin, o nweghikwa ihe kpatara o jiri wepu aha ya, o buru na nwanyi ahụ ji anya mmiri saa ukwu Jizos bu n'ezie Meri Magdalin.

Okwesiri ikwuputa na ihe omume nke onye ogwu ahuru n'anya bu ihe mere na gburugburu Galili na, n'oge ozo di iche nke Ememe

Ngabiga, karia Ememe Ngabiga nke bu onwu Kraist. Ememe Ngabiga ikpeazu bu naani na isi 22, ebe akuko banyere nwanyi ahụ zuru ukwu Jizos ka a koru na isi 7 nke ozioma Luk.

N'agbanyeghi myirita di n'etiti akuko ndi na-ezisa ozi oma na-ako, akuko Matiu na Mak na-ezo aka na otu nwanyi onye, n'aka nke ya, abughi Meri, nwanne nwanyi Lazaros, ma o bu onye mmehie ahụ akuko Lucas koru.

Odiiche di n'etiti akuko Matiu na Mak koru, bu nke Luk na Jon koru, na-egosi na akuko Matiu na Mak dere na-ako banyere otu nwanyi ndiozi ahụ na-amaghi. O wusara mmanu ahụ di oké onu ahia n'isi Kraist, ebe umu nwanyi abuo ndi ozu, Meri, nwanne Lazaros na onye mmehie, tere ukwu Kraist mmanu.

Mateus na Marcos ekwughi banyere onye Lazaros, n'agbanyeghi na ha di mkpa n'akuko ihe mere eme, ha adighi ekwu maka Maria, nwanne nwanyi Lazaro, otu nwanyi ndi na-eso uzu ahụ maara nke oma.

O bu ezie na Jizos no na Betani, nke Meri na nwanne ya nwanyi Mata bi, Jizos no na-eri nri n'ulo Saimon onye ekpenta ubochi abuo tupu Ista, o bughị ubochi isii, dika onye nkwusa ozioma ahụ bu John gwara anyi.

Nwanyi ahụ bu akuku nke akuko Matiu na Mak ejighi ntutu isi ya hichaa ukwu Jizos, o wusara mmanu ahụ nke na-eduga na nkubi okwu na o bughị Meri, nwanne Lazaros, na obunadi Meri. onye a maara nke oma na-eso uzu.